

รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภค
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา
A STRUCTURAL RELATIONSHIP BETWEEN THE CONSUMPTION BEHAVIOR ON
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY AND THE ACADEMIC OF
SECONDARY SCHOOL

ชัชวาล มณีพันธ์^{*1}, ผศ.ดร.กิตติศักดิ์ สุวรรณศรี², รศ.ดร.สมบัติ ทิฆัมพรชัย และ รศ.ดร.บุญมี กวินเสกสรรค์⁴

¹ นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

^{3,4} อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมและเทคโนโลยี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

*ผู้รับผิดชอบบทความ : maneephanth@gmail.com

Chatchawan Maneephanth^{*1}, Asst.Prof.Dr.Kittirat Tansuvansri²

Assoc.Prof.Dr.Sombat Teekasap³ and Assoc.Prof. Dr.Boonme Kawinsakesan⁴

¹ Student-Doctor of Philosophy in Technology Management, Faculty of Science and Technology
Bansomdejchopraya Rajabhat University

² Advisor-Faculty of Science and Technology, Bansomdejchopraya Rajabhat University

^{3,4} Co-Advisor-Faculty of Science and Technology, Bansomdejchopraya Rajabhat University

*Corresponding author: maneephanth@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และ 2) นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีการสุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการสุ่มอย่างง่าย ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยและศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์บุคลากรและนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ผลการวิจัยพบว่า

Received : 9 June 2020

Revised : 10 October 2020

Accepted : 10 October 2020

Online publication date : 30 December 2020

1. สภาพพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา ด้านภูมิหลังครอบครัวบริบททางสังคม วัฒนธรรมชุมชน และบรรยากาศของโรงเรียน พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าด้านอื่นๆ เมื่อเปรียบเทียบค่าการกระจายตัวของตัวแปรสังเกตได้จากสัมประสิทธิ์ของความแปรผันของระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวมค่า สัมประสิทธิ์ของความแปรผันของตัวแปรทุกตัวไม่แตกต่างกัน อยู่ระหว่าง 42.41-23.15 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันมากที่สุด คือ ภูมิหลังของครอบครัวและตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลักได้แก่ 1) ด้านภูมิหลังครอบครัว 2) บริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน 3) บรรยากาศของโรงเรียน 4) พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยประกอบด้วย 12 องค์ประกอบของปัจจัยย่อย ได้แก่ 1) สนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครอบครัว 3) อิทธิพลของสังคม 4) วัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) สภาพการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 6) พื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) การให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 8) การศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมัธยมศึกษา 9) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 10) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 11) ระดับคะแนนเฉลี่ยกับการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ 12) การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

คำสำคัญ : รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง / การบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The purposes of this research study are 1) to study the information and communication technology consumption behaviors of the high school students affecting the academic achievements in the education area 1, and 2) to present the structural relationships between the consumption behaviors and the academic achievements of the students. This study is a quantitative research study selected 400 samples with the simple sampling method. The statistic software package was used. The qualitative data were studied by interviewing the personnel and students of the schools in the education area.

The findings are as follows:

1. Regarding the information and communication technology consumption conditions of the high school students in the terms of social context, community culture and school atmosphere, the behaviors in the overall terms are at the high levels. There are academic achievements more than the other terms. By comparing the distributions of the variables, it can be observed from the co-efficient of the variances of the behavior levels for all variables are not different (23.15-42.41). The variable with the highest co-efficient of variance is family background, and the variable with the lowest co-efficient of variance is information and communication technology consumption behavior.

2. The structural relationships between the information and communication technology consumption behaviors and the academic achievements of the students after analyzing the confirmative components of the academic achievements consist of main factors: 1) family background, 2) social context and community culture, 3) school atmosphere, 4) information and communication technology consumption behavior, 5) information and communication technology consumption condition, 6) information and communication technology basics, 7) information and communication technology availability, 8) high school students' studies, 9) information and communication technology skills, 10) information and communication technology knowledge, 11) information and communication technology consumption average score and 12) information and communication technology acceptance.

Keywords: Structural relationship / Information and communication technology consumption / Academic achievement

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือ ICT เป็นคำที่รู้จักและคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีในสังคมยุคข่าวสารหรือสังคมสารสนเทศไร้พรมแดน ซึ่งเทคโนโลยีนี้เป็นเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของคนในสังคม มีผลกระทบต่อชีวิตของคนและประเทศชาติทั้งทางตรงและทางอ้อม เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญอย่างมากและมีแนวโน้มที่จะสำคัญมากยิ่งขึ้นในอนาคต (สุนันทา กริชไกรวรรณ, 2557 : 71) ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีบทบาทมาก เช่น มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลหรือรับส่งข้อมูลระหว่างกัน ตลอดใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Phone) หรือโทรศัพท์มือถือในการติดต่อสื่อสารองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสารเข้ามาใช้งานในทุกระดับชั้นขององค์กร นอกจากนั้นการดำรงชีวิตของทุกคนที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การแพทย์ การพาณิชย์ธุรกิจ บันเทิง การศึกษา การสื่อสาร ฯลฯ (ดวงกมล โพธิ์นาค, 2559 : 46) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างก้าวกระโดด ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนต้องเปลี่ยนไปตามกระแสของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว่าที่เคยเป็นมา ในอดีตเราอาจต้องเดินทางไปธนาคารเพื่อทำธุรกรรมการเงิน แต่ในปัจจุบันการทำธุรกรรมต่างๆ สามารถทำได้ อย่างง่ายดายด้วยสัมผัสทางปลายนิ้วผ่านแอปพลิเคชันทางการเงิน จากการจับจ่ายซื้อของในห้างสรรพสินค้าเปลี่ยนเป็นการซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ที่ได้รับความนิยม จากรายงานภาพรวมด้านดิจิทัลทั่วโลกในปี 2560 (Digital in 2017 Global Overview) โดย We are Social ดิจิทัลเอเจนซีในสิงคโปร์ พบว่า มีจำนวนผู้ใช้บริการซื้อของผ่านระบบออนไลน์กว่า 6,610 ล้านคน และจากรายงานนิตสาร Digital Age (มกราคม 2560) พบว่าในปี 2559 มีจำนวนแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายใต้ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์บน Google Play Store จำนวน 1.6 ล้านคน สมาร์ทโฟน 1 เครื่อง จะมีการติดตั้งแอปพลิเคชันอย่างน้อย 32 แอปพลิเคชัน นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนผู้ใช้โซเชียลมีเดียผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ในเดือนมกราคม 2560 มีจำนวนเพิ่มขึ้นถึง 30% เมื่อเทียบกับเดือนมกราคม 2559 (Kemp, 2560) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นยังเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งทีนอกจากจะช่วยเพิ่มทางเลือกในการบริโภคแล้ว ยังอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตของผู้คนในปัจจุบันและต่อไปในอนาคต จำนวนผู้ใช้อุปกรณ์และโทรศัพท์เคลื่อนที่ยังมีอัตราขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จากสถิติพบว่า มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 4,920 ล้านคน คิดเป็นจำนวน 2 ใน 3 ของจำนวนประชากรทั่วโลกสำหรับประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่กว่า 47 ล้านคน คิดเป็น 69% จากประชากรทั้งหมดในปัจจุบัน (Kemp, 2017) แม้ว่าในขณะนี้ ผู้บริโภคที่ใช้อุปกรณ์เหล่านี้จะประกอบด้วยประชากรจากหลากหลายเจนเนอเรชัน แต่สำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 โลกในยุคดิจิทัล (Digital Era) นั้น ผู้บริโภคหลักจะกลายเป็นประชากรรุ่นใหม่ นั่นคือประชากรเจนเนอเรชันซี (Generation Z) ซึ่ง Kantar Miliward ได้ให้คำนิยามว่า เจนเนอเรชันซี คือ ผู้เกิดในช่วง 2538-2551 ช่วงอายุ 5-19 ปี เกิดและเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Native) มีจำนวนกว่า 27% หรือคิดเป็นประมาณ 2,000 ล้านคน จากประชากรโลกทั้งหมด 7,500 ล้านคนทั่วโลก เฉพาะในประเทศไทยมีประชากรเจนเนอเรชันซีคิดเป็นจำนวนร้อยละ 18.3 ของประชากรไทยทั้งหมดในปัจจุบัน หรือประมาณ 12.8 ล้านคน ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ถือว่าเป็นประชากรที่มีจำนวนมากที่สุดเท่าที่เคยมีมา (McCrindle, 2015 Kantar ; Miliward Brown, 2017) การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดมิได้ส่งผลเพียงแค่รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนเท่านั้นหากยังส่งผลกระทบต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจ ขั้นตอนการทำงาน การผลิต และการให้บริการ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของทุกประเทศ ซึ่งยกระดับในการแข่งขันระหว่างประเทศมีความเข้มข้นและรุนแรงยิ่งขึ้น เทคโนโลยีได้กลายเป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จ และการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งของการเป็นผู้นำการแข่งขันในระดับนานาชาติ ซึ่งทุกๆ ภาคส่วนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคการศึกษา จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและเพิ่ม

ศักยภาพทางการแข่งขันของตนเองด้วยเทคโนโลยีให้รวดเร็วที่สุดโดยไม่สามารถปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงได้ (ภริตา สายะวารานนท์ และ ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2560 : 75)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมมนุษย์สู่อนาคตใหม่ในศตวรรษที่ 21 ที่ก้าวเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัลส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้กับผู้เรียนที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการเรียนรู้ระบบคุณค่าด้วยการมองผ่านตนเองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ความจริงของสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวของผู้เรียน ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม กอปรกับการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ ทำให้เกิดมโนธรรมบนหลักการที่ถูกต้อง การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเชิงเปรียบเทียบตามบริบทและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและยอมรับประสบการณ์ใหม่ที่นำไปสู่ความเข้าใจในตนเองอย่างเป็นหนึ่งเดียว เกิดเป็นความเชื่อมั่นและความความมั่นคงภายในตนเองอย่างเห็นคุณค่าและความหมายของชีวิต การจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ผู้สอนควรปรับบทบาทเป็นทั้งที่ปรึกษาและออกแบบการเรียนรู้ร่วมกับการอำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยลงมือปฏิบัติหรือค้นคว้าด้วยตนเอง โดยผู้สอนทำหน้าที่ช่วยแนะและออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองให้ความสำคัญต่อบุคลิกภาพ พฤติกรรมและประสบการณ์เดิมที่นำไปสู่ประสบการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น ความก้าวหน้าในเชิงวิชาการและวิวัฒนาการของเครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ความรู้แพร่กระจายและเปิดให้เกิดการรับรู้มากขึ้น เข้าถึงและสื่อสารกันง่ายขึ้น สามารถต่อยอดไปสู่ความรู้ใหม่ เทคโนโลยีและสารสนเทศสามารถช่วยผู้สอนพัฒนาผู้เรียน ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในแต่ละขั้นตอน คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำต่อผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีและสารสนเทศ เรียนรู้ควบคู่ไปกับผู้เรียน รวมทั้งการย้อนแย้งประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่นำไปสู่ประสบการณ์ใหม่ ด้วยข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์จากเทคโนโลยีและสารสนเทศ (นภดล เลื่อนนกรบ, สุภาณี เส็งศรี และ พิศิษฐ์ พลชนะ, 2560 : 70)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อตรวจสอบว่ามีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลังจากพัฒนารูปแบบในเชิงทฤษฎีแล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบรูปแบบเชิงประจักษ์โดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งจะศึกษากับนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ข้อนั้นพบย่อมเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครู อาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่จะได้นำผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปปรับใช้พัฒนาการเรียนรู้อในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไป

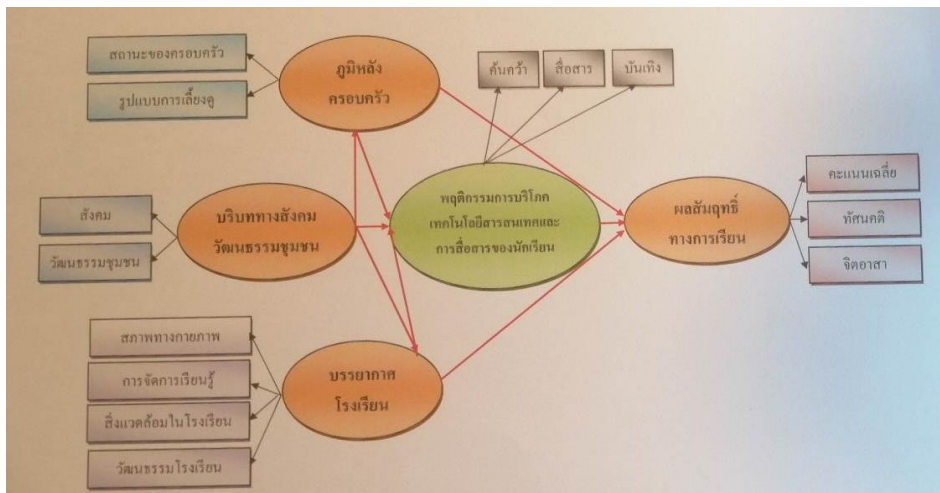
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

2. เพื่อนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แล้วประมวลแนวคิดโดยสรุป กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากกรอบแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้พัฒนาเป็นรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน(เชิงคุณภาพ/เชิงปริมาณ) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร 20 แห่ง จาก 67 โรงเรียน ได้แก่ สตรีวิทยา สวนกุหลาบวิทยาลัย วัดบวรนิเวศ วัดราชบพิธ มัธยมวัดมกุฏกษัตริยเดวิกรมอุตรศึกษา เทพศิรินทร์ ไตรมิตรวิทยาลัย ศิกษานารี วัดอินทราราม มัธยมวัดดาวคะนอง รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน วัดนวลนรดิศ ไชยฉิมพลีวิทยาคม จันทรประดิษฐารามวิทยาคม มัธยมวัดหนองแขม ปัญญาวรรคุณ ศิกษานารีวิทยา นวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษกและมัธยมวัดสิงห์ จำนวน 24,333 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร

ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามที่เป็นมาตรา ประเมินค่า 5 ระดับ และรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เรียนและผู้สอนเพื่อนำข้อมูลสนับสนุนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการวิเคราะห์รูปแบบสมการโครงสร้างเชิงเส้น (SEM) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา ด้านภูมิหลังครอบครัวบริบททางสังคม วัฒนธรรมชุมชนและบรรยากาศของโรงเรียน พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการดำเนินการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากกว่าด้านอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบค่าการกระจายตัวของตัวแปรสังเกตได้จากสัมประสิทธิ์ของความแปรผัน ของระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในภาพรวม สัมประสิทธิ์ของความแปรผันของตัวแปรทุกตัวไม่แตกต่างกัน อยู่ระหว่าง 23.15-42.41 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันมากที่สุด คือ ภูมิหลังของครอบครัวและตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรผันน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อสนับสนุนและยืนยันผลการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณพบว่าข้อมูลยืนยัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเพื่อนำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ด้านภูมิหลังครอบครัวบริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน บรรยากาศของโรงเรียน พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ภูมิหลังครอบครัว พบว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านภูมิหลังครอบครัว อยู่ในระดับมาก ภูมิหลังครอบครัว ประกอบด้วยสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยนักเรียนส่วนใหญ่มักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการค้นคว้าข้อมูลและทำงานด้าน

การเรียนรู้บางส่วน แต่ส่วนใหญ่มักชอบใช้อุปกรณ์การสื่อสารเล่น Social Media มากกว่า ทำให้ความสนใจต่อการเรียนลดลงครบถ้วนไม่มีเวลาในการกำกับดูแลนักเรียนมากนัก เพราะส่วนใหญ่ทำงานรับจ้าง การพูดคุยสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลอื่น เช่น พ่อแม่ และผู้ปกครองลดน้อยลง ทำให้ในปัจจุบันเด็กนักเรียนบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารมากเกินไปจนทำให้เกิดผลเสียตามมา คือ การเรียนในห้องเรียนความสนใจลดลง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำลง ครบถ้วนนั้นเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรม การบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสาร ครบถ้วนที่ไม่มีความพร้อมด้านทุนทรัพย์ นักเรียนก็อาจจะเข้าถึงเทคโนโลยีและการสื่อสารได้น้อยและไม่สะดวก หากนักเรียนบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากเกินไป ซึ่งผู้ปกครองดูแลไม่ทั่วถึงก็อาจทำให้นักเรียนเสียการเรียนได้ สอดคล้องกับแนวความคิดของวิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง (2553) กล่าวว่าอิทธิพลของปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านครอบครัว แบบอย่างของผู้ปกครองในการรับสื่อ การควบคุมอิทธิพลสื่ออินเทอร์เน็ตในครอบครัวและปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านเพื่อน อิทธิพลของปัจจัยภายในบุคคล ตลอดจนพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตว่าส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร ผลวิจัยพบว่า แบบจำลองพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พฤติกรรมติดเกมออนไลน์ ได้รับอิทธิพลเชิงลบโดยตรงจากการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเองและอิทธิพลของเพื่อนในการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสมและพฤติกรรมการติดเกมออนไลน์ ได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากการควบคุมสื่ออินเทอร์เน็ตในครอบครัวและความเหงา พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมได้รับอิทธิพลทางบวกโดยตรงจากการควบคุมตน การเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมเหมาะสมที่ทำร่วมกับเพื่อน และสัมพันธภาพในครอบครัว

2. บริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน พบว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านบริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วยอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นด้านบริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน ประกอบด้วย อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หากชุมชนมีกิจกรรมอะไรก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น ซึ่งเป็นการสร้างตัวตนของเราผ่านกระบวนการหล่อหลอมโดยสังคม หากอยู่ในสังคมที่ดี เราย่อมถูกหล่อหลอมให้เป็นคนดีในทางกลับกัน หากอยู่ในสังคมที่ไม่ดี นักเรียนก็อาจจะเป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์ได้ ซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนเกือบทุกรายวิชา เพราะสามารถนำมาบูรณาการเรียนรู้นักเรียนสามารถได้เห็นวิถีชีวิตของชุมชนในอีกด้านหนึ่งที่นักเรียนไม่เคยได้เห็นและสัมผัส มีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่าง ๆ และบางอย่างที่ได้ให้ความรู้ สังคมวัฒนธรรมชุมชน มีบทบาทอย่างมาก เพราะสังคมแต่ละชุมชนมีค่านิยมที่แตกต่างกัน เช่น ครอบครัวหรือสังคมชั้นกลางขึ้นไปอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ก็จะมีค่านิยมที่ดีการศึกษา ครอบครัว

ยากจนอาจทำให้โอกาสหรือทัศนคติต่อการศึกษาไม่ดีตามไปด้วย ตามแนวคิดของดาวาพอร์ท (Davenport, 1995) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในกิจกรรมห้องเรียนและใช้เพื่อการพัฒนาการทำงานของนักการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเทนเนสซี จากการศึกษาพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างหนึ่ง คือ ความรู้ในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้โพรเซสในการค้นหาข้อมูล เป็นต้น และตัวแปรอีกตัวหนึ่งคือทัศนคติในการเข้ารับฝึกอบรมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นตัวแปรที่มีผลต่อการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตรวมทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและใช้ในการพัฒนาการทำงาน ฮันท์และคุยเปอร์ (Hunt & Kuiper, 1996) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนชาวมาเลเซีย ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนทีนิวซีแลนด์ ในด้านการใช้อินเทอร์เน็ต การปรับตัว ทัศนคติ โดยรวมถึงการคัดเลือกข้อมูลที่ไม่เหมาะสม เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับด้านเพศ ปรากฏว่านักศึกษาชาวมาเลเซียสามารถปรับตัวเข้ากับสารสนเทศได้เป็นอย่างดี แม้จะไม่เห็นด้วยกับการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทางเพศอย่างอิสระ

3. บรรยายภาครโรงเรียน พบว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านบรรยาภาครโรงเรียน ประกอบด้วยสภาพการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นหลากหลาย ด้านบรรยาภาครโรงเรียน พบว่า ช่วยส่งผลให้การเรียนดีขึ้น เพราะบรรยาภาครสบาย เหมาะแก่การเล่น การอ่านหนังสือ จึงทำให้การจัดการเรียนรู้อันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการกระตุ้นอยากเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลในกระบวนการจัดการเรียนรู้ บรรยาภาครในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีขึ้น เพราะบรรยาภาครและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจเรียนและจะกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนอยากเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่ออุปนิสัยรักการเรียนรู้ ถ้าห้องเรียนมีความสะดวกสบาย จะทำให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียน เป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ตามแนวคิดของปัทมา สุขศรี (2544) กล่าวว่า ความคิดเห็น ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่า อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาให้อิสระในการรับรู้ข้อมูลตามความสนใจส่วนตัว ช่วยค้นข้อมูลใหม่ ๆ ได้ง่าย และการฝึกหรือเรียนการสร้างโฮมเพจเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ด้านความต้องการ ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาหาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อการศึกษาด้วยตนเอง ต้องการให้เพิ่มเวลาในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาในโรงเรียนและต้องการให้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา

4. พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารอยู่ในระดับมากประกอบด้วยการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมัธยมศึกษาและ
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์
ครูผู้สอนและนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับ
พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในระดับมาก มีการบริโภคเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย สะดวกและรวดเร็วในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล
ทางโรงเรียนทำให้นักเรียนได้รับรู้ได้ทันทั่วถึงที่เหตุการณ์นั้นๆ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารในช่วงเวลาที่ว่างเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งที่ใช้อย่างเกิดประโยชน์ต่อการเรียนและใช้
เพื่อความบันเทิงต่าง ๆ เช่น ฟังเพลง เล่นเกม เป็นต้น นักเรียนมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารทุกวันเพราะจะต้องต่อการสื่อสารกับผู้อื่น ฉะนั้นการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารนั้น
เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของทุกคน แต่นักเรียนบางคนใช้ social network มากเกินไปซึ่งมี
ผลทำให้การเรียนตกต่ำลง ดังนั้นการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนควร
ต้องปรับปรุงและควรส่งเสริมปลูกฝังวินัยในตัวนักเรียนให้รู้จักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสารอย่างมีกาลละและเทศะ ตามแนวคิดของกรมกมล กำเนิดกาญจน์ (2551) กล่าวถึงการศึกษา
และเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย เขต
พื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ
51.12 อายุ 15 ปีและต่ำกว่า ร้อยละ 60.67 ชั้นปีที่ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 18.54
คะแนนเฉลี่ยสะสม 3.01-4.00 ร้อยละ 83.15 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์
ที่เกี่ยวข้อง) เป็นระยะเวลาเวลานานมากกว่า 4 ปี ร้อยละ 80.90 2) พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศของนักเรียนในภาพรวมมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้เป็นอันดับที่ 1 รองลงมา คือ
ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ และมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลางด้าน
ระยะเวลาที่ใช้ ตามลำดับส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักเรียนที่มีการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ (คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง) เป็นระยะเวลาต่างกันมีพฤติกรรมการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มี
เพศ อายุชั้นปีที่ศึกษา และคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน
ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า จากทัศนะของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการ
สื่อสาร ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วยความรู้ด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ระดับคะแนนเฉลี่ยกับการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
และการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูผู้สอนและ
นักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการเรียนรู้เฉลี่ยจะเป็นตัววัดและบ่งบอกว่า
นักเรียนควรจะตั้งใจเรียนและพยายามตรงจุดไหน เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอส่วนเจตคติและจิต
อาสาจะเป็นตัววัดระดับคุณธรรม จริยธรรมของแต่ละคนมีส่วนต่อการพัฒนาจิตสำนึกดีต่อสังคม

นักเรียนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นจะเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ซึ่งมีผลต่อการเรียน นักเรียนที่ชำนาญในการใช้จะมีเจตคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร มีจิตอาสาเผยแพร่ความรู้ ต่อเพื่อน ๆ ชุมชนและสังคม พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร มีสภาพที่เอื้อต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพราะว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีและการสื่อสาร การปรับพฤติกรรมรู้จักประยุกต์ใช้ในการเรียนซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของอรรถพล กิตติธนาชัย (2555) กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สัมพันธ์ต่อสมรรถนะของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี และมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า มีพฤติกรรมการใช้ระดับมากอันดับแรกคือ พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านเจตคติ รองลงมาด้านความรู้ ส่วนพฤติกรรมการใช้ระดับปานกลางคือ ด้านการปฏิบัติ ส่วนสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตามแนวคิดของโมฮาดีน (Mohaiadin, 1996) การศึกษาการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศและปัจจัยที่มีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต เก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ตไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 538 คน มีนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจาก 8 ประเทศ คือ อเมริกา แคนาดา อังกฤษ ไอร์แลนด์ ไต้หวัน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และญี่ปุ่น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษายามีแนวโน้มในการใช้อินเทอร์เน็ตและทักษะการใช้สูงกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาส่วนมากใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ลงทะเบียนเรียน กลุ่มนักศึกษาที่อายุน้อยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการสื่อสารมากกว่าเรียนและบริการที่ใช้มากที่สุดก็คือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทักษะและประสบการณ์ในการใช้คอมพิวเตอร์มีความสัมพันธ์กับความถี่และความสามารถในการใช้อินเทอร์เน็ต คือ นักศึกษาที่มีประสบการณ์และทักษะดีมีแนวโน้มในการใช้มากกว่าปกติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้อินเทอร์เน็ต คือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ต การปรับตัวให้เข้ากับนวัตกรรม ความสลับซับซ้อนของระบบ ความพยายามในการทดลองใช้อินเทอร์เน็ต การเป็นคนช่างสังเกต และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ต นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจะมีการสอนวิชาอินเทอร์เน็ตในมาเลเซีย

6. นำเสนอรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลักได้แก่ 1) ด้านภูมิหลังครอบครัว 2) บริบททางสังคม/วัฒนธรรมชุมชน 3) บรรยากาศของโรงเรียน 4) พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยประกอบด้วย 12 องค์ประกอบของปัจจัยย่อยได้แก่ 1) สนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครอบครัว 3) อิทธิพลของสังคม 4) วัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 5) สภาพการบริโภค เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6) พื้นฐานการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) การให้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 8) ศึกษา/ค้นคว้าของนักเรียนมัธยมศึกษา 9) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 10) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 11) ระดับคะแนนเฉลี่ยกับการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและ 12) การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ผู้บริหารควรนำแนวความคิดของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนานักเรียนในยุคโลกาภิวัตน์

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักเรียนมัธยมศึกษา พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารส่วนใหญ่ที่นักเรียนใช้คือบริโภคเพื่อการบันเทิง ผู้ปกครองควรดูแลนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าทางการศึกษาจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

2. ได้แนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารส่วนใหญ่ที่นักเรียนใช้คือบริโภคเพื่อการบันเทิง ผู้ปกครองควรดูแลนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าทางการศึกษาจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารส่วนใหญ่เพื่อการบันเทิง ดังนั้นสื่อสารมวลชนควรนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่เหมาะสมกับนักเรียน ในการวิจัยควรตั้งข้อคำถามจะต้องมีความกระชับและครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษา เพราะถ้าในเครื่องมือแบบสอบถามมีข้อมากเกินไปนักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายกับการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยแจกซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลไม่แท้จริง และอาจส่งผลต่อการวิจัยได้

3. ได้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของพฤติกรรมกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา

3.1 จากข้อค้นพบว่า ภูมิหลังครอบครัวมีอิทธิพลสูงต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉะนั้นผู้ปกครองควรมีวิธีเข้าใจและเข้าถึงนักเรียนในการใช้เพื่อดูแลและพัฒนาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านการค้นคว้าข้อมูลหาความรู้ ด้านการติดต่อสื่อสารและและด้านการบันเทิง ซึ่งจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปในทางที่ดีขึ้น การพูดคุยสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองกับนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็มีส่วนสำคัญเช่นเดียวกัน

ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้จักประโยชน์และโทษของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตประจำวันอันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.2 จากข้อค้นพบว่า บริบททางสังคมวัฒนธรรมชุมชนมีอิทธิพลสูงต่อพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน หากชุมชนมีกิจกรรมอะไรก็มีส่วนร่วมในกิจกรรมเหล่านั้น หากอยู่ในสังคมที่ดี นักเรียนย่อมถูกหล่อหลอมให้เป็นคนดีในทางกลับกัน หากอยู่ในสังคมที่ไม่ดี นักเรียนก็อาจจะเป็นมนุษย์ที่ไม่สมบูรณ์ได้ ซึ่งส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนเกือบทุกรายวิชา เพราะสามารถนำมาบูรณาการการเรียนรู้ นักเรียนเห็นวิถีชีวิตของชุมชนในอีกด้านหนึ่งที่นักเรียนไม่เคยได้เห็นและสัมผัส มีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ และบางอย่างที่ได้ให้ความรู้ สังคมวัฒนธรรมชุมชน มีบทบาทอย่างมาก ฉะนั้นรัฐบาลและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสังคมควรเข้ามาสร้างสรรค์ให้สังคมไทยมีสภาพที่ดีพร้อมที่ให้นักเรียนมีพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปในทางที่เหมาะสม

3.3 จากข้อค้นพบว่า บรรยากาศโรงเรียนมีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่โรงเรียนมีบรรยากาศที่ดีส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสาร บรรยากาศในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งซึ่งสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนดีขึ้น เพราะบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจเรียนและจะกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนอยากเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่ออุปนิสัยรักการเรียนรู้ ถ้าห้องเรียนมีความสะอาดสบาย จะทำให้นักเรียนรู้สึกอยากเรียน เป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ทุกโรงเรียนควรจัดบรรยากาศต่างๆในโรงเรียน เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3.4 จากข้อค้นพบว่า พฤติกรรมบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอิทธิพลสูงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนมัธยมศึกษาและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การมีกิจกรรมด้านการติดต่อสื่อสาร และการบันเทิง ผู้ปกครองและครูควรปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักในคุณธรรม สำหรับการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ถูกต้องเพื่อจะได้รับประโยชน์สูงสุดในการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. พฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารส่วนใหญ่ที่นักเรียนใช้คือบริโภคเพื่อการบันเทิง ผู้ปกครองควรดูแลนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่าทางการศึกษาจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น

2. นักเรียนมีพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารส่วนใหญ่เพื่อการบันเทิง ดังนั้นสื่อสารมวลชนควรนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ที่เหมาะสมกับนักเรียน

3. ในการวิจัยควรตั้งข้อคำถามจะต้องมีความกระชับและครอบคลุมประเด็นที่จะศึกษา เพราะถ้าในเครื่องมือแบบสอบถามมีข้อมากข้อเกินไปนักเรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายกับการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยแจกซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลไม่แท้จริง และอาจส่งผลต่อการวิจัยได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารในโรงเรียน ลักษณะงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีและการสื่อสารในยุค 4.0 ว่ามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนอย่างไร
2. ควรมีการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อจัดกระทำกับปัจจัยต่างๆ ที่ค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ พร้อมกับเพิ่มตัวแปรจัดกระทำอื่น ๆ
3. ควรศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างพฤติกรรมการบริโภคเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมพลศึกษา. (2551). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ดวงกมล โพธิ์นาค. (2559). “การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ”. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) หน้า 46.
- นภดล เลื่อนนักรบ , สุภาณี เส่งศรี และ พิศิษฐ์ พลชนะ. (2560). “ICT: เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง”. ใน วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1. (มกราคม - มิถุนายน) หน้า 70
- ปัทมา สุขศรี. (2544). ความคิดเห็น ความต้องการ และปัญหาเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภูริตา สายะวารานนท์ และ ปรัชญนันท์ นิลสุข. (2560). “สื่อออนไลน์สอนร่วมสมัย”. ใน วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 33 ฉบับพิเศษ. หน้า 75.
- วิไลลักษณ์ ทองคำบรรจง. (2553). ปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุนันทา กริชไกรวรรณ. (2557). “พุทธธรรม : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร”. วารสาร
ศาสนสัมพันธ์. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
อรรถพล กิตติธนาชัย. (2555). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่สัมพันธ์ต่อสมรรถนะ
ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).
สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

Davenport, M. K. (1995). Factors related to the Tennessee K-12 educators’
implementation of the internet into classroom activities and
professional development. Dissertation Abstracts International, 56(3),
944.